

An analysis of the psychological roots in family crimes

Jafar Najafi Ilkhchi¹ , Soudabeh Ershadi Manesh²

1. Master's of Private Law, Faculty of Literature and Humanities, University of Guilan, Rasht, Iran. E-mail: Najafi.jafar0022@yahoo.com
2. Assistant Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: su_ershadi@yahoo.com

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 20 October 2023

Received in revised form 16 November 2023

Accepted 21 December 2023

Published Online 22 December 2023

Keywords:

Family crimes, domestic violence, criminal psychology, patterns of abuse

ABSTRACT

Background: By examining the literature on family crimes, a significant research gap can be identified in the precise analysis of the complexities and psychological factors hidden behind them - factors that have prevented a full understanding of this social issue and hindered an effective response. Despite recognizing certain relationships between specific psychological conditions and criminal behaviors, the lack of analytical studies to understand the deeper roots hidden within these crimes has challenged prevention and intervention programs. Therefore, research must focus specifically on this gap and, by examining the psychological factors at both individual and interpersonal levels more closely, provide more integrated solutions for developing executable strategies in combating family crimes.

Aims: The aim of this study is to delve deeply into the psychological factors behind family crimes and to develop effective strategies for prevention.

Methods: The present study was a narrative review. Searches were conducted using keywords such as family crimes, domestic violence, and patterns of misconduct across specialized databases including Medline, SID, Magiran, PubMed, Scopus, and Science Direct. A total of 52 articles were retrieved and after reviewing the inclusion and exclusion criteria, ultimately 16 studies that had a direct connection with the subject were examined.

Results: The findings of the current research, which were obtained through a thorough review and analysis of published studies in the field of family crimes, indicate that numerous psychological factors play a role in the occurrence of these crimes. These factors include childhood psychological trauma, personality and behavioral disorders, depression and anxiety, alcohol and substance abuse, socio-economic pressures and stress, limited conflict resolution skills, and the impact of traditional gender expectations and power issues.

Conclusion: Many instances of family crimes are not rooted in external factors but rather in the depth of individuals' psychological complexities and the patterns of interaction within families. Understanding these factors can be highly effective in designing preventive and therapeutic programs that contribute to better organization of family relationships and reduce the harm caused by such crimes. A deeper understanding of these issues allows social workers, psychologists, and judicial authorities to take far more effective actions in supporting victims and rehabilitating the perpetrators of these crimes.

Citation: Najafi Ilkhchi, J., & Ershadi Manesh, S. (2023). An analysis of the psychological roots in family crimes. *Journal of Psychological Science*, 22(131), 2229-2246. [10.52547/JPS.22.131.2229](https://doi.org/10.52547/JPS.22.131.2229)

Journal of Psychological Science, Vol. 22, No. 131, 2023

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.22.131.2229](https://doi.org/10.52547/JPS.22.131.2229)

✉ **Corresponding Author:** Soudabeh Ershadi Manesh, Assistant Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: su_ershadi@yahoo.com, Tel: (+98) 9122174971

Extended Abstract

Introduction

In the labyrinth of human relationships, the family stands as both a sanctuary of warmth and occasionally, a crucible of conflict. Across the globe, family crimes emerge from the shadows of this intimate space, challenging our understanding of what drives individuals to fracture the very bonds they hold dear (Hofman, 2022). This phenomenon, with all its layers of complexity, beckons for a comprehensive examination not just of the acts themselves, but of their genesis in the human psyche. The article entitled “An Analysis of the Psychological Roots in Family Crimes” serves as a deep investigative endeavor into this underbelly of familial dynamics (Kois, & Chauhan, 2018). Family crimes range from domestic violence to more severe forms of dysfunctionality, such as abuse or homicide. The enigma of these actions lies not solely in their occurrence, but in the psychological undercurrents that usher these transgressions into reality (Flannigan et al., 2018). Traditional criminology often points to environmental factors, socioeconomic status, or immediate precipitators in its attempt to rationalize these events. However, this article posits that to traverse the mere surface explanations and delve into the psychological bedrock is where a more data-driven and targeted discourse begins (Huecker, 2023). The present article adopts a multi-lensed perspective, integrating insights from criminal psychology, behavioral theory, and sociology to map the confluence of factors at play. It wades through the early influences of childhood traumas, the sway of personality disorders, and the often-overlooked impact of mental health issues like depression and anxiety. Furthermore, the subtle yet significant role of alcohol and substance abuse as both a catalyst and a coping mechanism receives warranted scrutiny (Moreira et al., 2021). Moreover, the societal tapestry—woven with gender roles, power dynamics, and economic pressures—provides a broad backdrop against which these individual psychological elements are mirrored and magnified. The text is framed with an understanding that family crimes are not isolated incidents but are symptomatic of deeper,

systemic dysfunctions (Kourti et al., 2023). As the narrative of the article unfolds, it promises not only to peel back the layers of individual and collective psychology that underpin these crimes but also to present a clarion call for robust prevention strategies. Interrupting the cycle of family crimes necessitates more than a rigorous legal system; it requires a foundational change in social support networks, mental health services, and educational initiatives that reshape the core of familial interactions (Vora et al., 2020). Through meticulous research and nuanced analysis, this article aims to serve as a beacon for policymakers, social workers, judicial authorities, and mental health professionals. It is written with the aspiration of contributing to the discourse on how to mould a society that upholds the well-being of the family and preventing the unfurling of crimes within its nucleus. An informed approach, grounded in the profound understanding of psychological roots, can lead us not only to mitigate the fallout of family crimes but to foster the growth of families as strongholds of nurturing and resilient relationships. The intricate tapestry of family crimes conceals psychological enigmas that remain inadequately explored, obscuring the wholeness of understanding required to address this social malaise (de Souza Santos et al., 2022). The extant literature, while acknowledging the occurrence of these crimes and their superficial correlations with psychological disorders, frequently bypasses an exhaustive dissection of the labyrinthine psychological factors at play. This oversight forms a chasm in the academic examination of family crimes, where the precipitating psychological catalysts are acknowledged but not rigorously scrutinized (Gokdemir et al., 2022).

A cursory acknowledgment of associations between mental health issues, such as depression and behavioral anomalies, and family crimes has done little to stem the tide of these incidents. It has, to a certain extent, stymied the development of efficacy in both prevention and intervention strata. What is needed, and what current research fails to provide, is a meticulous deconstruction of the psychological mechanisms that drive individuals towards criminal behavior within the family unit (Gulati, & Kelly, 2020). To bridge this gap, there must be a discerning

research focus on the psychosocial underpinnings that enable such transgressions. An in-depth examination of psychological factors, expounding beyond the individual and delving into the interpersonal, even transgenerational dynamics, can illuminate the obscure neuroses fostering criminality in a domestic context. It is imperative to comprehend the psychological interplay between family members that may inculcate or exacerbate the proclivity for crime within the domestic sphere (Mshweshwe, 2020). This analytical void calls for scholarly endeavors that not merely sketch the outline of psychological involvement in family crimes but delve into the nuances of its depth and breadth. By dissecting the multi-layered psychological dimensions, such research could substantially contribute to an integrated framework of understanding. This deeper insight is instrumental in the formulation of executable and, more crucially, effective strategies in the battle against the scourge of family crimes. Through such focused and specialized exploration, novel intervention techniques tailored to the complexities of these crimes may emerge. These techniques could pioneer new frontiers in the prevention, treatment, and ultimately, the eradication of family crimes. To that end, it is through the crucible of rigorous research that society can forge a path towards the restoration and preservation of the sanctum of family, safeguarding its members from the blight of crime that threatens to undermine the very fabric of domestic life.

Method

Given the core issue at hand, the present study was a narrative literature review. The first step in conducting this study was to determine the research question, which was: "What are the psychological factors affecting the occurrence of family crimes?" Subsequent steps involved the identification and retrieval of studies. Initially, databases and journal banks such as Medline, SID, Magiran, PubMed, Scopus, and Science Direct were selected, and then a search strategy combining keywords such as "family crimes, domestic violence, psychological causes, and psychological treatment" was implemented in these specific databases.

The inclusion criteria for the study were scientific-research studies conducted between 2000 and 2022, while the exclusion criteria included studies that did not have a direct connection to the subject of family crimes, as well as those with redundant findings. Following the retrieval of relevant studies and the exclusion of those irrelevant to the study's goal, the quality of the studies was assessed. For this purpose, the Carlsson checklist was used, which categorizes studies into high, medium, and low quality, and the division criteria included sampling methods, data collection methods, the appropriateness of the research design to the goal of the study, explicit presentation of findings, and data analysis methods. After this assessment, two independent reviewers examined and reviewed the studies based on the mentioned criteria. An agreement rate among the reviewers was then calculated, with a Kappa coefficient of 0.76. Finally, all sources were verified and confirmed by a third party.

In the next step, for synthesizing the studies, each document was thoroughly examined, and the psychological factors influencing the occurrence of family crimes were identified. In the final step to validate the findings, five experts in the fields of criminal psychology and health psychology were asked to oversee and critique the obtained results.

Results

The findings of the current research, obtained through a detailed review and analysis of published studies in the field of family crimes, show that many psychological factors play a role in the occurrence of these crimes. These factors include childhood psychological injuries, personality and behavioral disorders, depression and anxiety, alcohol and drug use, socio-economic pressures and stress, limited skills in conflict resolution, and the impact of expectations and traditional gender roles and power issues. This information helps to identify sensitive and target areas to design prevention programs and effective interventions to help individuals, families, and affected communities recover and realize their rights. In the following, the explanations of each of these factors have been mentioned.

The findings of the current research, obtained through a detailed review and analysis of published studies in

the realm of family crimes, indicate that a multitude of psychological factors play roles in the incidence of these infractions. These factors encompass childhood psychological traumas, personality and behavioral disorders, depression and anxiety, substance abuse including alcohol and drugs, socio-economic pressures and stress, limited conflict resolution skills, and the influence of traditional gender expectations and power issues.

Childhood psychological traumas can have a profound impact on an individual's psychological development, often leading to maladaptive behaviors that can manifest as criminal acts within the family. Personality disorders, such as antisocial personality disorder or borderline personality disorder, are also significant contributors to family crimes. They can influence how individuals cope with stress and interact with family members, sometimes in harmful or aggressive ways.

Mental health conditions like depression and anxiety can exacerbate familial tensions. Individuals suffering from these conditions may struggle with emotional regulation, leading to potential conflicts that can escalate to criminal acts. Substance abuse further complicates the family dynamic, impairing judgment and increasing the likelihood of confrontations becoming violent.

Economic and social stressors are significant contributors, as well—financial strain, job loss, and societal pressures can create a volatile environment where individuals may resort to crime within the family context. Lastly, inadequate conflict resolution skills can prevent family members from resolving disputes amicably, potentially escalating situations into criminal territory. Traditional gender roles and power imbalances, too, play critical roles in shaping family dynamics and can sometimes contribute to family crimes when they result in abusive or controlling behavior.

Recognizing these factors is imperative in identifying sensitive areas and goals for designing effective preventive programs and interventions. These interventions seek not only to resolve present issues but to provide healing and justice to individuals, families, and communities that have been affected. The subsequent explanations delve into each of these

factors, framing them within the context of the overarching study to better understand their intricacies and interplay within family crimes.

Conclusion

The objective of the current study is to excavate the psychological factors underlying family crimes and to develop effective strategies for prevention. A narrative literature review was designed and conducted to answer the primary research question. Searches were performed using specific databases with keywords such as “family crimes,” “domestic violence,” and “patterns of misconduct”. A total of 52 articles were retrieved, and after applying inclusion and exclusion criteria, 16 studies directly related to the topic were reviewed. The findings of this meticulous review and analysis process demonstrated that several psychological factors contribute to the occurrence of family crimes. These factors include but are not limited to, childhood psychological damage, personality and behavioral disorders, depression and anxiety, the abuse of alcohol and substances, socio-economic and stress pressures, limited conflict resolution skills, and the impact of traditional gender expectations and power issues.

The multi-faceted nature of these factors underscores the complexity of family crimes, suggesting that single-threaded prevention strategies may be insufficient. A multipronged approach addressing various psychological aspects is necessary to develop comprehensive prevention strategies. Moreover, these findings call for a more focused and nuanced understanding of how individual predispositions, influenced by genetic, environmental, and experiential factors, intersect with societal structures to precipitate criminal behavior within the family context. This study's aim to comprehend these psychological factors in depth lays crucial groundwork for designing targeted interventions. By steering preventative efforts to address these identified psychological elements effectively, strategies can be both preemptive and responsive to the immediate needs of those affected by family crimes. Ultimately, such rigorous scholarly inquiries contribute substantively to the societal goals of reducing family crimes, healing affected individuals

and families, and fostering safe and resilient communities.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of Private Law Faculty of Literature and Humanities University of Guilan. In order to maintain the observance of ethical principles in this study, an attempt was made to collect information after obtaining the consent of the participants. Participants were also reassured about the confidentiality of the protection of personal information and the presentation of results without mentioning the names and details of the identity of individuals

Funding: This study was conducted as a Master's with no financial support.

Authors' contribution: This article is extracted from Jafar Najafi Ilkhchi's master's thesis under the guidance of Dr. Soudabeh Ershadi Manesh.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisor, the participants in the study.

تحلیلی بر ریشه‌های روانشناختی در جرائم خانوادگی

جعفر نجفی ایلخچی^۱، سودابه ارشادی منش^۲

۱. کارشناس ارشد حقوق خصوصی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۲۸

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۲۵

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۳۰

انتشار برخط: ۱۴۰۲/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

جرائم خانوادگی،

خشونت خانگی،

روانشناسی جنایی،

الگوهای سوء رفتار

زمینه: با بررسی ادبیات جرائم خانوادگی، می‌توان به شکاف پژوهشی عمده‌ای در تحلیل دقیق پیچیدگی‌ها و عوامل روانشناختی نهان در پس آن‌ها پی برد که مانع از درک کامل این معضل اجتماعی و پاسخگویی مؤثر به آن شده است. علی‌رغم شناسایی برخی روابط بین شرایط روانی خاص و رفتارهای مجرمانه، کمبود مطالعات تحلیلی در شناخت ریشه‌های عمیق‌تر و نهفته در این جرائم، برنامه‌های پیشگیری و مداخله‌ای را با چالش مواجه ساخته است. بنابراین، ضرورت دارد تا پژوهش‌هایی به صورت اختصاصی بر این شکاف تمرکز کرده و با بررسی دقیق‌تر عوامل روانشناختی فردی و بین‌فردی، راهکارهای یکپارچه‌تری برای دستیابی به راه‌حل‌های قابل اجرا در مبارزه با جرائم خانوادگی ارائه دهند.

هدف: هدف این مطالعه کاوش عمیق در عوامل روانشناختی پشت پرده جرائم خانوادگی و توسعه راهکارهای مؤثر برای پیشگیری بود. **روش:** مطالعه حاضر یک مطالعه مروری نقلی بود. با استفاده از کلیدواژه‌های جرائم خانوادگی، خشونت خانگی، الگوهای سوء رفتار در پایگاه‌های اختصاصی نظیر Science Direct، Scopus، PubMed، Magiran، SID، Medline، جستجو از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۲۳ انجام شد. تعداد ۵۲ مقاله بازیابی شده و پس از بررسی ملاک‌های ورود و خروج، در نهایت ۱۶ مطالعه که ارتباط مستقیمی با موضوع داشتند مورد بررسی قرار گرفته و براساس بیانیه پریزما یافته‌های آن‌ها بایکدیگر ترکیب شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر که از طریق مرور و تحلیل دقیق مطالعات منتشر شده در حوزه جرائم خانوادگی به دست آمده‌اند، نشان می‌دهند که عوامل روانشناختی متعددی در وقوع این جرائم نقش دارند. این عوامل شامل آسیب‌های روانی کودکی، اختلالات شخصیتی و رفتاری، افسردگی و اضطراب، مصرف الکل و مواد مخدر، فشارهای اقتصادی-اجتماعی و استرس، مهارت‌های محدود در حل تعارض و تأثیر انتظارات و نقش‌های جنسیتی سنتی و مسائل قدرت می‌باشند.

نتیجه‌گیری: بسیاری از مصادیق جرائم خانوادگی، نه در عوامل بیرونی بلکه در عمق پیچیدگی‌های روانی افراد و الگوهای تعاملی درون خانواده‌ها ریشه دارند. شناخت این عوامل می‌تواند در طراحی برنامه‌های پیشگیرانه و درمانی که به سازماندهی بهتر روابط خانوادگی و کاهش آسیب‌های ناشی از چنین جرائمی کمک می‌کنند، بسیار کارساز باشد. فهم عمیق‌تر از این مسائل به مددکاران اجتماعی، روانشناسان و مقامات قضائی اجازه می‌دهد تا اقدامات به مراتب مؤثرتری را برای حمایت از قربانیان و بازپروری عاملین این جرائم انجام دهند.

استناد: نجفی ایلخچی، جعفر؛ و ارشادی منش، سودابه (۱۴۰۲). تحلیلی بر ریشه‌های روانشناختی در جرائم خانوادگی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۳۱، ۲۲۲۹-۲۲۴۶.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۲، شماره ۱۳۱، ۱۴۰۲. DOI: [10.52547/JPS.22.131.2229](https://doi.org/10.52547/JPS.22.131.2229)

© نویسنده‌گان.

✉ نویسنده مسئول: سودابه ارشادی منش، استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: su_ershadi@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۲۲۱۷۴۹۷۱

مقدمه

جرائم خانوادگی^۱ به طیف گسترده‌ای از رفتارهای مجرمانه اطلاق می‌شود که درون یک خانواده صورت گرفته و علیه یک یا چند عضو خانواده انجام می‌شود (داردیس و همکاران، ۲۰۲۱). این جرائم می‌تواند شامل خشونت خانگی^۲، سوءاستفاده جنسی^۳، آزار و اذیت عاطفی، نادیده گرفتن نیازهای اساسی و حتی کشتار خانوادگی باشد (زالوین و همکاران، ۲۰۲۰). جرائم خانوادگی نه تنها بر سلامت جسمی و روانی قربانیان تأثیر می‌گذارد، بلکه ممکن است پیامدهای فراگیری بر سلامت روان اجتماعی و عملکرد اقتصادی جامعه داشته باشند. به دلیل آنکه خانواده واحد اولیه اجتماعی است، صحت و سقم آن بر ساختار کلی جامعه اثر می‌گذارد. در نتیجه، شناسایی و درمان جرائم خانوادگی نقش حیاتی در تضمین رفاه جامعه دارد (مظفری اناری، ۱۴۰۱؛ تراپ و همکاران، ۲۰۱۹).

اهمیت جرائم خانوادگی در عرصه مطالعات علمی نه تنها به دلیل پیامدهای فوری و زیان‌های اجتماعی آن است، بلکه به خاطر عواقب درازمدت روانشناسی و اجتماعی که می‌تواند بر روی قربانیان، عاملان و حتی شاهدان خشونت خانگی داشته باشد. مطالعه این جرائم از منظر روانشناسی جنایی می‌تواند به شناخت عمیق‌تری از انگیزه‌ها و فرایندهای فکری پشت این رویدادهای ناگوار منجر شود و همچنین می‌تواند زمینه‌ساز فهم بهتر روابط بین فشارهای روانی، نظام‌های ارزشی فرهنگی و ساختارهای قدرت در خانواده‌ها باشد (اوی و همکاران، ۲۰۱۷). عمق بخشیدن به این حوزه از دانش می‌تواند راه‌های نوینی برای پیشگیری، مداخله و درمان قربانیان، و در برخی موارد، اصلاح رفتاری عاملان ایجاد کند. همچنین، با افزایش دانش و آگاهی نسبت به این موضوعات، جوامع می‌توانند به ایجاد سیاست‌ها و قوانین مؤثرتری برای حمایت افراد آسیب‌پذیر و کاهش وقوع جرائم خانوادگی امیدوار باشند (کاسیدی و همکاران، ۲۰۱۷).

جرائم خانوادگی، به عنوان مسئله‌ای که درون یکی از اصلی‌ترین نهادهای اجتماعی، یعنی خانواده، رخ می‌دهند، طیف وسیعی از تعارضات انسانی را در بر می‌گیرند. ماهیت این جرائم از حالت‌های خفیف همچون بی‌توجهی و سوءاستفاده عاطفی تا اقدامات شدیدتری نظیر آزار جنسی و قتل متغیر است. ویژگی مشترک تمام این عملکردها، وقوع آن‌ها در یک فضای

خصوصی و حفاظت شده است که اغلب باعث می‌شود شناسایی، پیشگیری و مداخله در جرائم خانوادگی با چالش‌های بزرگی مواجه گردد (اندرید و همکاران، ۲۰۲۳).

تجزیه و تحلیل روانشناختی جرائم خانوادگی اهمیت ویژه‌ای دارد زیرا ریشه‌های آن مستقیماً بر تعاملات و تعاملات درون فردی و بین فردی درون خانواده اثر می‌گذارد. خانواده مکانی است که الگوهای رفتاری ایجاد شده در آن می‌تواند برای نسل‌ها منتقل شوند و بنابراین، اهمیت دارد که درک کامل و عمیقی از عوامل روانشناختی که به این الگوهای مخرب منجر می‌شوند به دست آید (بلند و همکاران، ۲۰۲۲). علاوه بر این، تحلیل روانشناختی کمک می‌کند تا به شناسایی علل و انگیزه‌های پشت رفتارهای خاص، نقش استرس‌ها و فشارهای اجتماعی و تأثیر آن‌ها بر سلامت روانی افراد بپردازیم. این تحلیل می‌تواند بینش‌هایی در مورد نحوه تأثیر مسائل روانشناختی مانند اختلالات شخصیت، مشکلات روانی و سوء مصرف مواد بر این جرائم ارائه دهد. به علاوه، تحلیل روانشناختی به ارائه راهکارها و استراتژی‌های مداخله‌ای کمک می‌کند که می‌تواند در پیشگیری و کاهش وقوع این جرائم به کار گرفته شود (کستلو و گرین‌وارد، ۲۰۲۲). درک تأثیرات تربیتی، تجربیات کودکی، و تأثیر پدیده‌های روانشناختی نظیر ترس، شرم و گناه در ایجاد یا تداوم رفتارهای خانوادگی ناسالم، می‌تواند در تدوین برنامه‌های آموزشی و حمایتی مؤثر باشد. از این رو، تجزیه و تحلیل روانشناختی چارچوبی فراهم می‌کند که از طریق آن می‌توان به شناسایی، درک و درمان مسائل پیچیده‌ای که در جرائم خانوادگی بروز می‌یابند پرداخت (سو و همکاران، ۲۰۲۲). این دیدگاه روانشناختی در نهایت به بهبود سیاست‌ها و اقدامات جامعه در مقابله با چنین جرائمی کمک شایانی می‌کند و زمینه‌ساز شکل‌گیری محیط‌های خانوادگی ایمن‌تر و سالم‌تری در جوامع می‌شود.

پژوهش‌های موجود در حوزه جرائم خانوادگی اغلب بر معلول‌های اجتماعی و قانونی تمرکز کرده‌اند و ممکن است که در آن‌ها کاوش کافی در علل روانشناختی با عمق و گستردگی کمتری صورت گرفته باشد (هدچر و همکاران، ۲۰۲۳؛ مشوشه، ۲۰۲۰). توجه به اثرات تربیتی و فرهنگی بر شکل‌گیری الگوهای خشونت خانوادگی و پاسخ‌های فردی به

3. Sexual abuse

1. Family crimes

2. Domestic violence

به دنبال پاسخ به آن است عبارت است از: "عوامل روانشناختی مؤثر بر وقوع جرائم خانوادگی کدامند؟"

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: با توجه به مسئله اصلی، مطالعه حاضر یک مطالعه مروری نقلی^۱ بود. برای انجام این مطالعه در گام اول سؤال پژوهش تعیین شد که عبارت بود از عوامل روانشناختی مؤثر بر وقوع جرائم خانوادگی کدامند؟ بود. در گام دوم برای شناسایی و بازیابی مطالعات ابتدا پایگاه‌های داده و بانک نشریات SID، Medline، Magiran، PubMed، Scopus و Science Direct انتخاب شدند و سپس با استفاده از راهبرد جستجو با ترکیب کلیدواژه‌های "جرائم خانوادگی، خشونت خانگی، علل روانشناختی و درمان روانشناختی" در پایگاه‌های اختصاصی جستجو انجام شد. ملاک ورود به مطالعه، مطالعات علمی-پژوهشی انجام گرفته در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۲ و ملاک خروج از مطالعه، نداشتن ارتباط مستقیم با موضوع جرائم خانوادگی و همچنین تکراری بودن یافته‌های مقالات بود. پس از بازیابی مطالعات مرتبط و حذف موارد نامرتبط با هدف مطالعه نسبت به بررسی کیفیت مطالعات اقدام شد. برای این منظور از فهرست بررسی کارلسن استفاده شد که مطالعات را در ۳ دسته با کیفیت بالا، متوسط و پایین دسته‌بندی می‌کند و ملاک تقسیم‌بندی شامل روش نمونه‌گیری، روش گردآوری داده‌ها، تناسب طرح تحقیق با هدف پژوهش، بیان صریح یافته‌ها، نحوه تحلیل داده‌ها، قرار گرفتن پس از این اقدام نسبت به بررسی و خوانش مطالعات توسط دو نفر مرورگر به طور مستقل اقدام شد و از نظر ملاک‌های ذکر شده مورد بررسی قرار گرفت. سپس به برآورد میزان توافق میان مرورگران پرداخته شد که ضریب کاپا ۰/۷۶ محاسبه شد. در نهایت کلیه منابع پس از تأیید توسط نفر سوم کنترل و تأیید شد. در گام بعدی برای ترکیب مطالعات هر یک از اسناد مورد مطالعه دقیق قرار گرفت و عوامل روانشناختی مؤثر در وقوع جرائم خانوادگی مورد شناسایی شدند. در گام آخر برای اعتباریابی یافته‌ها از ۵ نفر از اساتید متخصص در حوزه روانشناسی جنایی و روانشناسی سلامت درخواست شد تا بر یافته‌های بدست آمده نظارت داشته باشند و نقدهای خود را ارائه دهند.

تنش‌های درون خانواده باید بیشتر مورد بررسی قرار گیرد. همچنین مطالعه گسترده‌تر عوامل روانشناختی خاص در میان عاملان جرائم خانوادگی، مانند تاریخچه اختلالات روانی، مسائل مرتبط با هویت و آسیب‌های دوران کودکی، مغفول مانده است. چرخه‌های خشونت و چگونگی انتقال الگوهای خشونت از یک نسل به نسل دیگر و مکانیسم‌های روانشناختی پشت این روند نیز کافی به نظر نمی‌رسند و نیاز به مطالعات جزئی‌تری دارند (عباسی و بوعدار، ۱۳۹۹؛ گولاتی و کلی، ۲۰۲۰). تحلیل تأثیر آسیب‌های روانشناختی خشونت خانوادگی بر قربانیان، به ویژه بر کودکان و نوجوانان در حال رشد تمرکز کمتری داشته و از این منظر نیز باید پژوهش‌های بیشتری صورت گیرد. ارزیابی اثربخشی برنامه‌های مداخله‌ای و توانمندسازی که افراد و خانواده‌ها را در توسعه راهبردهای مقابله‌ای سالم‌تر یاری می‌رسانند از دیگر زمینه‌هایی است که نیاز به مطالعه بیشتر دارد. علاوه بر این، مطالعات کمی به عوامل بیولوژیکی و ژنتیکی که ممکن است در مستعد کردن افراد به انجام رفتارهای خانوادگی خشونت‌آمیز نقش داشته باشند، پرداخته‌اند (گوکدمیر و همکاران، ۲۰۲۲؛ دسوزا سانتوس، ۲۰۲۲). بررسی چگونگی تأثیرگذاری روابط بین‌فردی عمیق‌تر و پویایی‌های قدرت درون خانواده‌ها بر رفتارهای خشونت‌آمیز فردی نیز کمتر مورد توجه قرار گرفته است. زمینه دیگر که نیاز به تحقیقات افزون‌تر دارد، استراتژی‌های مبارزه با جرم است که باید بر رفع ریشه‌های روانشناختی تأکید داشته باشند (بوعدار و عباسی، ۱۳۹۹؛ مظفری اناری، ۱۴۰۱؛ سمنانی، ۱۳۸۵؛ ورا و همکاران، ۲۰۲۰؛ کورتی و همکاران، ۲۰۲۳؛ موریرا و پنتودکاستا، ۲۰۲۱). شناسایی و درک ریشه‌های روانشناختی جرائم خانوادگی امری ضروری است چرا که تنها با درک عمیق از عوامل روانی مؤثر بر رفتار فردی و تعاملات خانوادگی می‌توان در جستجوی راهکارهای مؤثر برای پرداختن به این مشکلات و ارتقاء سلامت جامعه بود. مطالعات در این حوزه کمک می‌کنند تا انگیزه‌ها، شرایط استرس‌زا و دیگر فاکتورهای محیطی و شخصیتی که منجر به خشونت خانگی می‌شوند شناسایی شده و در نتیجه، اقدامات پیشگیرانه و درمانی هدفمندی را برای آن‌ها طراحی گردد. این پژوهش همچنین می‌تواند به ارائه‌دهندگان خدمات درمانی، مشاوران و سیاست‌گذاران کمک کند تا استراتژی‌های مفیدی را برای حمایت از قربانیان و کاهش رفتارهای پرخطر توسعه دهند. سؤال اصلی که این مطالعه

¹ Narrative Review

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش حاضر که از طریق مرور و تحلیل دقیق مطالعات منتشر شده در حوزه جرائم خانوادگی به دست آمده‌اند، نشان می‌دهند که عوامل روانشناختی متعددی در وقوع این جرائم نقش دارند. این عوامل شامل آسیب‌های روانی کودکی، اختلالات شخصیتی و رفتاری، افسردگی و اضطراب، مصرف الکل و مواد مخدر، فشارهای اقتصادی-اجتماعی و استرس، مهارت‌های محدود در حل تعارض و تأثیر انتظارات و نقش‌های جنسیتی سنتی و مسائل قدرت می‌باشند. این اطلاعات به شناسایی مناطق حساس و هدف برای طراحی برنامه‌های پیشگیری و مداخلات مؤثر کمک می‌کنند تا به افراد، خانواده‌ها و جوامع آسیب‌دیده بهبودی و احقاق حقوق برسانند. در ادامه به ذکر توضیحات هر یک از این عوامل پرداخته شده است.

سوءاستفاده و آسیب‌روانی در دوران کودکی: کودکانی که شاهد یا قربانی خشونت، سوءاستفاده یا غفلت هستند ممکن است در بزرگسالی الگوهای رفتاری مخرب را تکرار کنند. این تجربیات منفی بر شکل‌گیری هویت و روابط آینده آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

سوءاستفاده و آسیب‌روانی در دوران کودکی می‌تواند تأثیرات عمیق و درازمدتی بر توانایی کودکان در ایجاد روابط سالم و عملکرد مؤثر در جامعه داشته باشد. چنین تجربیاتی اغلب شامل خشونت جسمی، سوءاستفاده جنسی، غفلت احساسی و کنار گذاشته شدن احتیاجات اساسی کودک است. تحقیقات نشان داده‌اند که قربانیان خشونت و آسیب در دوران کودکی، در معرض خطر بیشتری برای توسعه مشکلات رفتاری و اختلالات روانی در دوران بزرگسالی هستند، که می‌تواند به نوبه خود به تکرار چرخه سوءاستفاده و خشونت در خانواده‌های آینده‌شان منجر شود. آسیب‌های کودکی توسعه سالم مهارت‌های اجتماعی و ضبط عاطفی را مختل کرده و می‌تواند به ایجاد الگوهای ناسازگار موروثی، پایین بودن عزت‌نفس، و ناتوانی در تحمل استرس منجر شود. این تجربیات منفی ممکن است باعث شکل‌گیری نگرش‌های خصمانه نسبت به دیگران و نداشتن اعتماد به نفس برای حل مسائل به شیوه‌های سالم و سازنده شوند. در نتیجه، چنین افرادی در مدیریت خشم و تعارض‌ها دچار مشکل بوده و ممکن است به طور خودکار به الگوهای پرخاشگرانه و خشونت‌آمیز روی بیاورند. به علاوه، قربانیان سوءاستفاده کودکی ممکن است در بزرگسالی

نشانه‌های اختلال استرس پس از آسیب (PTSD)، افسردگی یا اختلالات اضطرابی را تجربه کنند که این شرایط ممکن است شدت واکنش‌های آن‌ها به استرس‌های روزمره را افزایش دهد. علاوه بر این، آن‌ها ممکن است در ایجاد و حفظ روابط بین‌فردی و درک هیجانات دیگران دشواری داشته باشند، که همگی این عوامل می‌توانند عاملی برای وقوع خشونت درون خانوادگی باشند. برای مقابله با این مسائل، پیشگیری و مداخلات زودهنگام بسیار مهم هستند. ارائه خدمات حمایتی مانند مشاوره برای کودکان و خانواده‌های در معرض ریسک و برنامه‌های آموزشی برای والدین می‌تواند به کاهش بلندمدت وقوع جرائم خانوادگی کمک کند.

اختلالات شخصیتی و رفتاری: اختلالات شخصیتی و رفتاری از عوامل اساسی هستند که می‌توانند در بروز جرائم خانوادگی مؤثر باشند. افرادی که دارای اختلالات شخصیتی هستند، مانند اختلال شخصیت مرزی یا ضداجتماعی، ممکن است در مدیریت خشم و تنظیم هیجانات دچار مشکل باشند، که این امر می‌تواند به رفتار خشونت‌آمیز در محیط خانوادگی منجر شود. این اختلالات شامل طیف وسیعی از مشکلات طولانی‌مدت و الگوهای پایداری از تفکر، عملکرد و رفتار هستند که می‌تواند به شکل‌گیری تعاملات آسیب‌زننده در محیط خانواده منجر شوند. به عنوان مثال، اختلال شخصیت ضداجتماعی با الگوهای رفتاری مانند بی‌احترامی به حقوق دیگران، بی‌عاطفگی، کمبود پشیمانی یا نداشتن وجدان و رفتار تهاجمی مشخص می‌شود. افراد مبتلا به این اختلال بیشتر عمل به نیازهای فوری خود و نبود توجه به پیامدهای بلندمدت رفتار خودشان را دنبال می‌کنند، که این خود می‌تواند به خشونت خانوادگی بیانجامد. اختلال شخصیت مرزی نیز با الگوهای بی‌ثباتی عاطفی، روابط میان‌فردی، خودتصویر و کنترل تکانه‌ها توصیف می‌شود. این اختلال ممکن است با رفتارهای پرخاشگرانه و تلاش برای جلب توجه یا دل بستگی شدید و ناپایدار مرتبط باشد. افرادی که دارای این اختلال هستند ممکن است در پاسخ به تهدیدات واقعی یا تصویری رابطه، با خشونت واکنش نشان دهند. نوسان‌های شدید خلقی و تکانش‌های کنترل نشده در شخصیت‌های شدیداً نوسانی مانند اختلال دوقطبی می‌تواند به رفتارهای پیش‌بینی‌ناپذیر و پرخاشگرانه بیانجامد. اختلالات اضطرابی نیز می‌تواند به خصوص در زمان‌هایی که فرد احساس می‌کند در موقعیتی با استرس قرار دارد، به رفتار خشونت‌آمیز منتهی شود.

مدیریت این اختلالات نیازمند دخالت و درمان‌های روانشناختی است که ممکن است شامل درمان‌های رفتاری شناختی، دارو درمانی و برنامه‌های حمایتی باشد. این دخالت‌ها نقش کلیدی در کاهش احتمال وقوع رفتارهای خشونت‌آمیز علیه اعضای خانواده دارند، چرا که با کمک به فرد باید آموزش داد که چگونه هیجان‌اتش را به شکل سازنده‌تری مدیریت کند و به تدریج الگوهای رفتاری سالم‌تری را در خود پرورش دهد. این اختلالات ناشی از ترکیبی از عوامل ژنتیکی، بیولوژیکی، محیطی و تجربیات زندگی هستند که تأثیر آن‌ها اغلب از دوران کودکی آغاز می‌شود و در طول زمان تکامل می‌یابد. افرادی که با اختلالات شخصیتی دست و پنجه نرم می‌کنند، ممکن است به مشکلات زیربنایی در فهم و تفسیر محرک‌های اجتماعی و عاطفی مواجه باشند، و این امر می‌تواند بر توانایی آن‌ها در ایجاد و حفظ روابط سالم تأثیر بگذارد.

اختلالات شخصیت ضداجتماعی و مرزی به ویژه در ارتباط با جرائم خانوادگی مورد تمرکز قرار دارند، زیرا این اختلالات اغلب با الگوهای پایداری از رفتارهای خرابکارانه، تهاجمی و یا حتی خشونت‌آمیز همراه هستند. درک این نکته که فردی مبتلا به یک اختلال شخصیتی ممکن است در فهم اثرات رفتار خود بر دیگران محدودیت‌هایی داشته باشد، برای شناسایی راه کارهای بالقوه برای پیشگیری از جرائم خانوادگی حیاتی است. تحلیل روانشناختی بر این عامل باید پیچیدگی این اختلالات و تأثیر آن بر سلوک فردی به طور مفصل را بررسی کند. از نظر روان‌پزشکی، این اختلالات با نقص در تنظیم هیجان و توانایی کم در احساس همدلی مشخص می‌شوند. این مسائل ممکن است به رفتارهای انفجاری و پیش‌بینی‌ناپذیر، که گاهی اوقات می‌تواند خشونت‌آمیز باشند، منجر شوند. علاوه بر این، سیستم‌های پاداش‌دهی مغز این افراد ممکن است به گونه‌ای مختل باشند که آن‌ها را به سمت رفتارهای پرخطر و ناپسندی سوق دهند که در عمل نادیده گرفتن عواقب منفی را در شخص تشدید می‌کنند.

درمان اختلالات شخصیتی و جلوگیری از تبدیل شدن آن‌ها به جرم خانوادگی اغلب نیاز به مداخلات روان‌درمانی طولانی مدت دارد که در آن به فرد آموزش داده می‌شود تا رفتارهای مهار شده‌تری داشته باشد و به شیوه‌های سالم‌تری برای مقابله با استرس و تعارضات بپردازد. از طریق فرآیندهای درمانی می‌توان به این افراد کمک کرد تا توانایی‌های مناسب

برای تنظیم هیجان، افزایش همدلی و بهبود مهارت‌های بین‌فردی خود را توسعه دهند.

افسردگی و اضطراب: در مرور اسناد مرتبط با این حوزه افسردگی و اضطراب از عوامل بروز جرائم خانوادگی شناسایی و معرفی شده است. افسردگی و اضطراب دو اختلال روانی هستند که می‌توانند به شدت بر نحوه تفکر، احساس و عملکرد فرد تأثیر بگذارند. این اختلالات هر دو می‌توانند توانایی یک شخص برای مدیریت استرس و حل مسائل به شکل سازنده را تضعیف کنند و در نتیجه به افزایش تنش و درگیری در محیط خانوادگی منجر شوند. در زمینه افسردگی، این اختلال می‌تواند باعث کاهش انرژی، علاقه و لذت از فعالیت‌ها شود. همچنین می‌تواند بر روی سطوح تحریک‌پذیری فرد تأثیر بگذارد، که این موضوع می‌تواند در تعاملات روزمره خانوادگی به افزایش پرخاشگری منجر شود. افراد مبتلا به افسردگی ممکن است احساس ناامیدی کنند و نتوانند به نیازهای عاطفی خود یا خانواده‌شان پاسخ دهند، که این امر به مشکلات ارتباطی و فاصله‌گیری عاطفی منجر می‌شود. از طرف دیگر، اضطراب مزمن می‌تواند منجر به تحریک‌پذیری زیاد و نگرانی دائمی شود. این نوع از اضطراب می‌تواند سبب حساسیت زیاد به محرک‌های استرس‌زا و واکنش‌های تند و بیش از حد به موقعیت‌هایی که به نظر خطرناک یا تهدیدآمیز می‌رسند، گردد. وقتی که این وضعیت‌ها در محیط خانوادگی اتفاق می‌افتند، احتمال درگیری، فریاد زدن و حتی خشونت فیزیکی افزایش می‌یابد. به طور خلاصه، چه افسردگی و چه اضطراب، هر دو می‌توانند عملکرد روزمره و توانایی فرد برای حفظ آرامش و کنترل در زمان تنش‌های بالقوه تخریبی را مختل کنند. وقتی افراد مبتلا به این اختلالات قادر به مدیریت هیجان‌ات سنگین خود نباشند، ممکن است دست به رفتارهای آسیب‌زا بزنند که به نوبه‌ی خود می‌تواند منجر به وقوع جرائم خانوادگی شود. تشخیص و درمان زودهنگام این اختلالات، مانند جلسات درمانی و استفاده از داروهای ضد افسردگی و ضد اضطراب، نقش بسیار مهمی در مدیریت وضعیت و کاهش تنش‌های خانوادگی دارند.

اعتیاد به الکل و مواد مخدر: اعتیاد به الکل و مواد مخدر یکی از پیچیده‌ترین عوامل مؤثر در وقوع جرائم خانوادگی است که با دامنه‌ای از پیامدهای روانی، فیزیولوژیکی و اجتماعی همراه است. این وابستگی بسیار بیشتر از یک مسئله شخصی است و می‌تواند تأثیرات مخرب وسیعی بر خانواده و

جامعه داشته باشد. اعتیاد عمیقاً بر عملکرد شخص، وضعیت روحی او و توانایی‌های بین‌فردی‌اش تأثیر می‌گذارد و می‌تواند به آسیب‌های اجتماعی و روانی طولانی‌مدت منجر شود. در مورد الکل، سوء مصرف مزمن الکل می‌تواند به علائمی مانند نوسانات شدید خلقی، تحریک‌پذیری و از دست دادن کنترل تکانه‌ها بینجامد. وقتی فرد تحت تأثیر الکل است، قضاوت او کاهش می‌یابد و احتمال رفتارهای پر خاشگرانه و خطرناک افزایش می‌یابد، که می‌تواند به خشونت در خانه منجر شود. به علاوه، الکل می‌تواند به کاهش ترمزهای اجتماعی کمک کرده و فرد را تشویق به عمل‌هایی کند که در حالت عادی از آن‌ها خودداری می‌کند. با توجه به مواد مخدر، اعتیاد می‌تواند پیامدهای مشابه یا حتی شدیدتری داشته باشد. وابستگی به مواد مخدر همچنین می‌تواند عملکرد مغز را تغییر دهد و مسیرهای مغزی مرتبط با پاداش، یادگیری و حافظه را دستکاری کند. این امر می‌تواند به الگوهای رفتاری وابسته به مواد مخدر منجر شود و فرد را به اعمال ناامیدانه برای دستیابی به مواد، حتی به بهای آسیب‌رساندن به اعضای خانواده‌اش، سوق دهد. علاوه بر این، اعتیاد می‌تواند منجر به مشکلات اقتصادی شود زیرا فرد معتاد ممکن است منابع مالی خانواده را برای تأمین مواد مخدر مورد نیاز خود مصرف کند. تنش‌های مالی ناشی از این رفتار می‌تواند سطح استرس در خانه را افزایش دهد و به تنش‌های بین‌فردی و درگیری‌های خانوادگی بینجامد. مشکلات اقتصادی حاصل از اعتیاد می‌تواند به چرخه‌ای از سوء استفاده و بی‌پناهی منجر شود که خود می‌تواند بستری برای وقوع جرم شود. پیشگیری و درمان اعتیاد نیازمند پیشگامی فراهم‌آوری منابع حمایتی، درمان‌های فردی و گروهی، به همراه دسترسی به خدمات بهداشت روانی و اجتماعی است. این مداخلات می‌تواند به افراد کمک کند تا رفتارهای سوء مصرف مواد را ترک گفته و به ساختن زندگی سالم‌تر و مولدتری برای خود و خانواده‌هایشان پردازند.

استرس و فشارهای اجتماعی-اقتصادی: استرس و فشارهای اجتماعی-اقتصادی به طور قابل توجهی می‌تواند بر روابط خانوادگی تأثیر بگذارد و زمینه‌ساز شرایطی شوند که احتمال وقوع جرائم خانوادگی را افزایش دهند. از نظر روانشناختی، استرس مزمن می‌تواند بر سلامت جسمی و روانی فرد تأثیر بگذارد و منجر به افزایش تحریک‌پذیری، کاهش تحمل و تداوم حالات عاطفی منفی مانند خشم یا اضطراب شود. این حالات ممکن است به کاهش توانایی‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری سازنده در افراد منجر شود.

وقتی استرس به سطحی می‌رسد که افراد نمی‌توانند با راهکارهای معمول خود کنترلش کنند، احتمال رفتارهای تخریبی همچون خشونت خانگی افزایش می‌یابد.

فشارهای اقتصادی شامل بیکاری، فقر و ناامنی شغلی نیز می‌تواند به تنش‌های زیادی در خانواده‌ها منجر شوند. این فشارها ممکن است باعث افزایش استرس، احساس عدم کفایت و کمتر شدن کنترل بر محیط پیرامون شود. فشارهای مالی می‌تواند تعارضات زناشویی را شدت بخشیده و محیطی را ایجاد کنند که در آن ارتباطات سالم به مشاجره یا پر خاشگری منجر می‌شوند. افراد ممکن است احساس عجز کرده و به جای حل مسئله از راه‌حلی‌هایی مانند الکل یا مواد مخدر به منظور مقابله با استرس‌های خود استفاده کنند، که این خود می‌تواند به افزایش خشونت کمک کند. فشارهای اجتماعی مانند استانداردهای جنسیتی، ساختارهای قدرت در خانواده و انتظارات جامعه نیز می‌تواند بر روابط خانوادگی تأثیر بگذارد و درگیری‌هایی را به وجود آورد که ممکن است به جرائم خانوادگی بینجامد. علاوه بر این، تغییرات سریع اجتماعی-اقتصادی مانند کوچ، جابجایی‌های شغلی یا بحران‌های اقتصادی می‌تواند عدم ثبات و عدم اطمینان را به زندگی خانوادگی وارد کرده و به بحران‌های خانوادگی دامن بزنند. برای مقابله با این عوامل، برنامه‌های حمایتی اجتماعی-اقتصادی مانند دسترسی به خدمات مراقبت‌های بهداشتی، حمایت‌های روانی، کمک‌های مالی و تسهیلات آموزشی می‌تواند به تخفیف فشارهای استرس‌زا کمک کنند. ارائه خدمات مشاوره‌ای و روان‌درمانی به افراد و خانواده‌ها نیز می‌تواند در کاهش تنش‌ها و بهبود مهارت‌های کنترل استرس و حل مسئله مؤثر باشد. افزودن بر این، برگزاری کارگاه‌های آموزشی که به خانواده‌ها تکنیک‌ها و استراتژی‌های مدیریت تنش و مهارت‌های ارتباطی بهتر را یاد می‌دهند نیز می‌تواند به کاهش احتمال وقوع جرائم خانوادگی کمک کند. توانایی محدود در حل تعارض: توانایی‌های محدود در حل تعارض و ارتباطات مؤثر نقش کلیدی در بروز جرائم خانوادگی دارند. افرادی که در برقراری ارتباط‌های سازنده و حل موانع به صورت مثبت توانا نیستند، ممکن است در مواقعی که با چالش یا تعارض روبرو می‌شوند، بیشتر به رفتارهای خشونت‌آمیز یا تخریبی روی بیاورند. یکی از جنبه‌های حیاتی حل تعارض، شناسایی و بیان مؤثر احساسات و نیازها است. وقتی افرادی که این مهارت‌ها را ندارند در موقعیت‌های تنش‌زا قرار می‌گیرند، ممکن است نتوانند علل

عمیق تعارض‌ها را درک کنند یا به نحوی عمیق به بررسی آن‌ها پردازند. به جای رویکردهای سازنده برای حل مشکلات، این افراد ممکن است رو به رفتارهای پرخاشگرانه بیاورند که می‌تواند به شکل فیزیکی یا کلامی باشد. کنترل بر انگیزتگی‌های عاطفی و تکانه‌ها نیز در زمینه حل تعارض اهمیت دارد. بدون مهارت‌های نظم‌جویی هیجان، فرد ممکن است در پاسخ به تعارض‌های ظاهری واکنش‌های شدیدی نشان دهد. این واکنش‌های افراطی می‌تواند به سرعت به خشونت خانگی منجر شوند، به خصوص اگر فرد هیچ مدلی برای حل مشکلات به روشی سالم و معقول ندیده باشد. توانایی گوش دادن فعال و بیان دیپلماتیک نظریات و احساسات نیز از اجزاء کلیدی حل تعارض است. وقتی این مهارت‌ها غایب باشند، مذاکره و شناخت دیدگاه‌های متفاوت دشوار می‌شود. این عدم توانایی در گوش دادن و بیان بدون تهاجم می‌تواند منجر به بدفهمی‌ها و تنش‌هایی شود که به خشونت منتهی می‌شوند. نحوه تأثیر گذاری این توانایی‌های محدود در حل تعارض بر خانواده‌ها و روابط نزدیک عمیق و ویران‌کننده است. این عدم مهارت‌ها می‌تواند به یک دوره معیوب از ناتوانی در حل مسائل، تنش‌زایی مداوم و خشونت منتهی شود. تقویت مهارت‌های حل تعارض و ارتباط مؤثر از طریق مشاوره خانوادگی، کلاس‌های آموزشی و برنامه‌های حمایتی می‌تواند به افراد کمک کند تا الگوهای رفتاری خود را تغییر دهند و در مدیریت تعارض‌ها و ایجاد فضایی امن‌تر و مثبت‌تر در خانه موفق‌تر باشند. این تغییرات می‌تواند احتمال وقوع جرائم خانوادگی را کاهش دهند و به استقرار روابط سالم‌تر و باثبات‌تر در خانواده‌ها منجر شوند.

تأثیر نقش‌های جنسیتی سنتی و قدرت: نقش‌های جنسیتی سنتی و قدرت عوامل مهمی در وقوع جرائم خانوادگی هستند. این نقش‌های ریشه‌دار، هنگامی که به طور غیرانعطاف‌پذیر پیاده می‌شوند، می‌توانند سلسله مراتب و یکدستی قدرت را در خانواده تقویت کرده و به شکل‌گیری شرایطی منجر شوند که در آن فردی با قدرت بیشتر ممکن است بر دیگران سواری کرده و به آن‌ها آسیب برساند. به عنوان مثال، اگر مردها به عنوان تأمین‌کننده و زنان به عنوان مراقب در نظر گرفته شوند، هرگونه تغییر در این الگو می‌تواند به تنش و در نهایت خشونت منجر شود زیرا چنین ساختاری انتظاراتی از افراد می‌سازد که اگر برآورده نشوند، می‌تواند به احساس ناکامی و سرزنش منجر شوند. علاوه بر این، نقش‌های جنسیتی می‌تواند رفتارهای مخربی مانند سلطه‌جویی و پرخاشگری را در مردان

تشویق کنند، درحالی‌که رفتارهای انفعالی یا فداکاری زنان را تقویت می‌نمایند، که نه تنها برای برقراری تعادل در رابطه زیان‌آور است، بلکه برای توانایی افراد در دفاع از خود در برابر سوء استفاده نیز مشکل‌ساز است. بیشتر از همه، در فرهنگ‌هایی که خشونت خانگی نه تنها تحمل می‌شود بلکه گاه به‌عنوان بخشی از 'حقوق' فرد مسلط دیده می‌شود، قربانیان ممکن است از جستجو برای کمک دست بردارند و جامعه نیز ممکن است از ارائه پشتیبانی مناسب در برابر چنین رفتارهایی خودداری کند. برای مقابله با این روندها و ترویج بهداشت و سلامت خانواده، ضروری است که جوامع از طریق آموزش و آگاهی‌رسانی در مورد برابری جنسیتی به ایجاد تغییر برخیزند. حمایت نهادی از قربانیان خشونت، همراه با اصلاح نگرش‌ها و قوانینی که نقش‌های جنسیتی نامنصفانه را پشتیبانی می‌کنند، می‌تواند به ایجاد فرهنگی مبتنی بر احترام متقابل، برابری، و پشتیبانی فراگیر کمک کند. این اقدامات نه تنها می‌تواند به کاهش جرائم خانوادگی کمک کند، بلکه به شکل‌گیری روابط سالم‌تر و بادوام‌تر نیز منجر می‌شوند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر کاوش در عوامل روانشناختی پشت پرده جرائم خانوادگی و توسعه راهکارهای مؤثر برای پیشگیری بود. برای پاسخ به سؤال اصلی پژوهش یک مطالعه مروری نقلی طراحی و اجرا شد. با استفاده از کلیدواژه‌های جرائم خانوادگی، خشونت خانگی، الگوهای سوء رفتار در پایگاه‌های اختصاصی جستجو انجام شد. یافته‌های پژوهش حاضر که از طریق مرور و تحلیل دقیق مطالعات منتشر شده در حوزه جرائم خانوادگی به دست آمده‌اند، نشان داد که عوامل روانشناختی متعددی در وقوع این جرائم نقش دارند. این عوامل شامل آسیب‌های روانی کودکی، اختلالات شخصیتی و رفتاری، افسردگی و اضطراب، مصرف الکل و مواد مخدر، فشارهای اقتصادی-اجتماعی و استرس، مهارت‌های محدود در حل تعارض و تأثیر انتظارات و نقش‌های جنسیتی سنتی و مسائل قدرت هستند.

یکی از یافته‌های مطالعه حاضر بیانگر این است که سوء استفاده و آسیب‌های روانی در دوران کودکی نقش به‌سزایی در بروز جرائم خانوادگی در زندگی بزرگسالی دارند (سو و همکاران، ۲۰۲۲). تجارب آسیب‌زا در کودکی، همانند سوء استفاده‌های عاطفی، فیزیکی و جنسی، با عدم ایجاد یک محیط رشد سالم، می‌تواند بر تکوین شخصیت کودک

تأثیرات عمیقی بگذارند. این تأثیرات اغلب منجر به بروز مشکلات در توانایی‌های بین‌فردی و ایجاد پایه‌ای ناپایدار برای مهارت‌های اجتماعی و عاطفی می‌شوند. نتیجه‌ی این فرآیند می‌تواند شکل‌گیری الگوهای رفتاری منفی باشد که نهایتاً به تعارضات خانوادگی و جرائم منتهی می‌شود (کستلو و گرین‌وارد، ۲۰۲۲). این سیکل ناسالم، که گاهی اوقات از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود، زمینه‌ساز الگوهای مداوم خشونت و سوءاستفاده است (بلند و همکاران، ۲۰۲۲). کودکانی که شاهد یا قربانی خشونت هستند، الگوهای نادرستی را درک می‌کنند و ممکن است در زمان بزرگسالی این رفتارها را تکرار کنند. از این رو، شناسایی و مداخله در زمانی که کودکان ممکن است در معرض خطر باشند می‌تواند پیامدهای بلندمدت را کاهش دهد. با این حال، مداخله تنها بخشی از معادله است؛ نیاز به توسعه و اجرای استراتژی‌های حمایتی و پیشگیرانه‌ی جامعی داریم که کودکان را در برابر تبعات مخرب آسیب‌های روانی مصون بدارد (آدرید و همکاران، ۲۰۲۳). برنامه‌های آگاه‌سازی در مدارس و در بین جامعه باید علائم هشدار سوءاستفاده و رفتارهای زیان‌آور را به کودکان و بزرگسالان شناسانده و آن‌ها را تشویق کنند تا در صورت مواجهه با موقعیت‌های مشکوک، سکوت نکنند. همچنین استفاده از برنامه‌های آموزشی برای تقویت مهارت‌های والدینی و فرزندپروری می‌تواند به کاهش نرخ سوءاستفاده‌های کودکی کمک کند. والدین باید در زمینه‌های حل تعارض و مدیریت استرس آموزش ببینند تا با کاهش تنش‌های درون خانواده، فضایی سالم‌تر برای رشد کودکان فراهم آورند (کاسیدی، ۲۰۱۷).

مهم است که برنامه‌های آموزشی همچنین به کودکان این امکان را بدهند تا مهارت‌های ارتباطی قوی توسعه دهند. این مهارت‌ها نه تنها به آن‌ها کمک می‌کنند تا در برابر سوءاستفاده مقاومت کنند، بلکه به آن‌ها این توانایی را می‌دهد که احساسات و مشکلات خود را به نحو مؤثری بیان نمایند (بهاندی و سابری، ۲۰۲۰). توانمندسازی کودکان از طریق آموزش، در شناخت و احترام به حدود و مرزهای شخصی‌شان نیز مهم است. علاوه بر مراقبت‌های پیشگیرانه و آموزشی، مداخلات درمانی برای کودکانی که قربانی یا شاهد خشونت شده‌اند، بسیار مهم است. این مداخلات باید شامل خدمات روانشناختی باشند تا به کودکان کمک کنند تا ترومای خود را درمان کنند و الگوهای سالم رفتاری و عاطفی را توسعه دهند (بلند و همکاران، ۲۰۲۲). همچنین باید تأکید ویژه‌ای بر ارائه خدمات حمایتی به

خانواده‌ها باشد تا از نزدیکی، محبت و حمایت کافی در فرزندان خود اطمینان حاصل کنند. این استراتژی‌ها باید توسط همکاری بین‌بخشی در میان سازمان‌های دولتی و خصوصی تقویت شوند تا یک شبکه‌ی حمایتی سراسری فراهم شود که کودکان و خانواده‌های ضعیف را تحت پوشش قرار دهد. در نهایت، شناسایی سریع و واکنش‌های مؤثر به موقعیت‌های آسیب‌زا باید در کانون توجه باشد تا از تأثیرات طولانی‌مدت سوءاستفاده جلوگیری شود (سو و همکاران، ۲۰۲۲). این نیازمند یک سیستم هماهنگ و مستعد است که قادر به شناسایی سریع و ارائه راهکارها باشد. درک این موضوع که جرائم خانوادگی ریشه‌های عمیق‌تری داشته و مستلزم راه‌حلی فراتر از مداخلات سطحی هستند، اصلی است که باید در ابعاد گسترده‌تری از پیشگیری و درمان تبدیل به عمل شود.

در تحلیل گسترده‌ای که بر روی ریشه‌های روانشناختی جرائم خانوادگی صورت گرفته، اختلالات شخصیتی و رفتاری به عنوان عوامل مهم در شکل‌گیری این جرائم شناسایی شده‌اند (هدچر و همکاران، ۲۰۲۳). اختلالات شخصیتی نه تنها بر تعاملات و سازماندهی درونی افراد تأثیر می‌گذارند، بلکه بر کیفیت روابط بین‌فردی و الگوهای رفتاری در خانواده‌ها نیز اثر می‌گذارند. افراد مبتلا به اختلالات شخصیتی ممکن است در نظم‌دهی به هیجانات و مدیریت رفتارهای تکانشی دچار چالش باشند، که می‌تواند منجر به افزایش خطر بروز خشونت یا سایر رفتارهای مجرمانه در خانواده شود. از آنجایی که جرائم خانوادگی غالباً ریشه در الگوهای یادگیری شده و استراتژی‌های نامناسب حل تعارض دارند، درمان‌های مبتنی بر تغییر الگوهای فکری خراب و تقویت مهارت‌های اجتماعی و رفتاری می‌تواند بسیار امیدوارکننده باشند (فلانگان و همکاران، ۲۰۱۸). برای مقابله با تأثیر اختلالات شخصیتی و رفتاری در جرائم خانوادگی، پیشنهادها زیر مطرح شده‌اند: اولاً، شناسایی زودهنگام اختلالات رفتاری و شخصیتی ضروری است. این به این معنی است که باید برنامه‌های غربالگری ویژه‌ای در محیط‌های تحصیلی، کاری و درمانی تعبیه شود تا قبل از بروز مشکلات جدی‌تر، مبتلایان شناسایی و هدایت شوند. دوماً، دسترسی به درمان‌های روان‌پزشکی و روان‌درمانی باید تسهیل شود. اغلب اوقات، افراد مبتلا به این اختلالات به خاطر برجسب‌زدن‌ها و ترس از محکومیت اجتماعی، از جستجوی کمک خودداری می‌کنند. سیاست‌های بهداشت روانی باید از حذف تبعیض و ارائه خدمات بر پایه پذیرش و

محرمانگی حمایت کنند. برنامه‌های درمانی باید شامل رویکردی چندبعدی باشند که هم مؤلفه‌های فردی را در نظر بگیرند و هم تأثیرات بین فردی و اجتماعی. درمان‌های رفتاری همچون درمان شناختی-رفتاری (CBT)، به ویژه برای افراد دارای اختلالات استدلالی مفید هستند. همچنین، تکنیک‌هایی نظیر درمان‌های بین فردی و تکنیک‌های مدیریت استرس می‌توانند برای کمک به این افراد در کاهش تنش‌های درونی و ارتقای مهارت‌های اجتماعی مثرتر باشند (کیوس و همکاران، ۲۰۱۸؛ سو همکاران، ۲۰۲۲). مشارکت خانواده‌ها در فرآیند درمان نیز می‌تواند به بهبود چشمگیری منجر شود. خانواده‌ها می‌توانند با مطلع شدن از نحوه سازگاری با اختلالات موجود و توسعه مکانیسم‌های حمایتی مؤثرتر، نقش مهمی در بازپروری عضو مبتلا به اختلال شخصیت خود ایفا کنند. درنهایت، ساختارهای اجتماعی نیز نقش بسزایی در حمایت از این افراد و خانواده‌هایشان دارند. ایجاد برنامه‌های آموزش همگانی برای کاهش انگ‌زدایی و افزایش آگاهی نسبت به اختلالات شخصیتی و رفتاری، سطح درک جامعه را از مشکلات مرتبط با این اختلالات افزایش داده و به تقویت همدلی و حمایت مؤثرتر از افراد مبتلا کمک خواهد کرد (هافمن، ۲۰۲۲). در پایان، توجه دوباره‌ای به نقش ضرورت بهبود سیستم‌های پیشگیری، درمان و بازپروری انجام می‌شود. باید ملزم به ایجاد یک برنامه‌ریزی استراتژیک بلندمدت با تمرکز بر توسعه‌ی راهکارهایی باشیم که هم تأثیرات فردی را در نظر بگیرند و هم زمینه‌های بین فردی و اجتماعی‌ای که این اختلالات می‌توانند بر جرائم خانوادگی داشته باشند (کاووسیان و کدیور، ۱۳۸۴). این نه تنها به ارتقای سلامت روان در سطح جامعه منجر می‌شود بلکه می‌تواند از تداوم و تکرار چرخه جرائم خانوادگی نیز جلوگیری کند (کورتی و همکاران، ۲۰۲۳).

اعتیاد به الکل و مواد مخدر اغلب به عنوان یکی از عوامل مهم در بروز جرائم خانوادگی برشمرده می‌شود. این موضوع که ناشی از اختلال مصرف مواد است، می‌تواند از طریق تغییرات شیمیایی در مغز و نوسانات عاطفی ناشی از مصرف مواد، به افزایش پرخاشگری و خشونت منجر شود (ورا و همکاران، ۲۰۲۰). افزایش پرخاشگری می‌تواند در افراد معتاد به اشکال متفاوتی بروز کند، شامل خشونت فیزیکی، فشار روانی، و سوءاستفاده هیجانی علیه اعضای خانواده. آثار اعتیاد، زمینه‌ساز محیط‌های خانوادگی مختل و ناسالم می‌شود و می‌تواند بر روی همه اعضای خانواده، به ویژه

کودکان، تأثیرات طولانی‌مدت بگذارد. برای مواجهه با این چالش و کاهش تبعات سوء آن بر خانواده‌ها و جوامع، اقداماتی چند جانبه و سیستماتیک باید انجام پذیرد. ابتدا، مهم است که برنامه‌های آگاه‌سازی عمومی برای افزایش شناخت نسبت به خطرات اعتیاد و تأثیر آن بر خشونت خانوادگی تقویت شوند (دسوزاسانتوس و همکاران، ۲۰۲۲). این برنامه‌ها باید به صورتی باشند که مردم را نسبت به علائم اولیه اعتیاد و نحوه دخالت به موقع آموزش دهند. همچنین، فراهم آوردن بستری برای واکنش و پشتیبانی فوری و مؤثر در مواقع بحران می‌تواند به کاهش آسیب‌های فوری کمک کند. یکی دیگر از گام‌های مهم، فراهم کردن دسترسی گسترده به خدمات درمانی است. درمان‌های اعتیاد باید در دسترس، مقرون به صرفه و بدون ستیز برای کلیه افراد در نیاز باشند. برنامه‌ها باید هم جنبه‌های جسمانی اعتیاد را هدف قرار دهند و هم بر روی تأثیرات روانی-اجتماعی آن متمرکز شوند. این شامل درمان‌های دارویی برای کاهش وابستگی فیزیکی و برنامه‌های حمایتی گروهی برای مقابله با بخش‌های اجتماعی و روانشناختی اعتیاد است (گوکدمیر و همکاران، ۲۰۲۲). همراه با این، باید بر روی ارائه حمایت‌های روانی تأکید ویژه‌ای صورت گیرد. برای افراد در حال ریکاوری و خانواده‌هایشان، دسترسی به روان‌درمانی و مشاوره امری ضروری است. این کمک‌های تخصصی می‌تواند شامل درمان‌های خانوادگی باشد که در آن‌ها، اعضاء یک خانواده یاد می‌گیرند چگونه به شیوه‌ای سازنده با بیماری‌ها و چالش‌های مرتبط با اعتیاد مقابله کنند. در نهایت، برنامه‌های پس از درمان نیز باید مورد توجه قرار بگیرند تا از بازگشت افراد به اعتیاد و جرائم خانوادگی پیشگیری کنند. این می‌تواند شامل تدابیری مانند آموزش مهارت‌های شغلی، مشاوره‌های شغلی و خدمات مسکن اجتماعی باشد تا فرد معتاد پس از ترک، به سمت یک زندگی پایدار و سازنده هدایت شود (گولاتی و کلی، ۲۰۲۰).

توانایی محدود در حل تعارض می‌تواند به یکی از عوامل محرک در بروز جرائم خانوادگی بدل شود. عدم مهارت در حل مسائل و تعارضات به شیوه‌ای سالم و مؤثر می‌تواند به ایجاد فضایی متشنج و پرخاشگری در درون خانواده منجر شود. در چنین شرایطی، ارتباطات ناسالم و رفتارهای آسیب‌رسان گسترش می‌یابند و ممکن است فرد یا افرادی درون خانواده به رفتارهای خشونت‌آمیز متوسل شوند. برای جلوگیری از چنین پیامدهایی، توسعه و تقویت مهارت‌های حل تعارض بسیار مهم است (سو و همکاران،

۲۰۲۲). آموزش مهارت‌های ارتباطی نقش کلیدی در این راستا ایفا می‌کند. افراد باید یاد بگیرند چگونه به طور مؤثر گوش دهند، احساسات خود را بدون عصبانیت بیان کنند و به دنبال راه‌حل‌های مشترک باشند که منافع همه طرف‌های درگیر را تأمین کنند. این کار می‌تواند از طریق کارگاه‌های آموزشی، دوره‌های آنلاین و جلسات گروهی که مهارت‌های ارتباطی و حل تعارض را آموزش می‌دهند، صورت پذیرد (سمنانی، ۱۳۸۵). علاوه بر آموزش، مدیریت استرس و ایجاد تحمل نسبت به فشارهای عاطفی نیز مهم است (کاستلو و گرین‌وارد، ۲۰۲۲). افراد باید یاد بگیرند چگونه فشارهای روانی را شناسایی و با آن‌ها کنار بیایند تا بتوانند در لحظات حساس با آرامش عمل کنند. تمرینات ذهن‌آگاهی، تکنیک‌های تنفس عمیق و یوگا، همگی مثال‌هایی از فعالیت‌هایی هستند که می‌توانند به افراد کمک کنند تا با استرس بهتر مقابله کنند. همچنین، مداخلات فرهنگی و جامعه‌محور لازم است تا افراد به ترویج رویکردهای مثبت به حل تعارض تشویق شوند. این می‌تواند شامل جلسات آموزشی در مدارس، محل‌های کار و دیگر مراکز جامعه برای ترویج تکنیک‌های حل تعارض و تفاهم متقابل باشد. برگزاری جلساتی که در آن‌ها افراد به تقویت روابط و پذیرش تفاوت‌ها تشویق می‌شوند و از اهمیت تعارض‌های سالم و سازنده صحبت می‌کنند، می‌تواند به بهبود ارتباطات خانوادگی کمک کند (بلند و همکاران، ۲۰۲۲؛ بوعدار و عباسی، ۱۳۹۹). در مواقعی که تعارض‌ها جدی‌تر هستند، دخالت میانجی‌گران متخصص و مشاوران می‌تواند بسیار مؤثر باشد. این متخصصان می‌توانند فضایی ایمن و بدون قضاوت ایجاد کنند که در آن اعضای خانواده می‌توانند به صورت باز به بحث پردازند و به راه‌حلی برسند که برای همه طرف‌ها قابل قبول باشد. نهایتاً، ایجاد پشتیبانی‌های گروهی و جامعه‌محور می‌تواند به افراد کمک کند که از تجربیات دیگران در مدیریت تعارضات خود یاد بگیرند. گروه‌های حمایتی، کلاب‌های کتاب و سایر برنامه‌های جامعه‌محور می‌توانند به ایجاد حس انسجام اجتماعی و کاهش میزان تعارضات خانوادگی کمک کنند (آندرید و همکاران، ۲۰۲۳).

نقش‌های جنسیتی سنتی و مسائل قدرت، که به طور قراردادی در ساختار پسندیده اجتماعی و خانوادگی جای گرفته‌اند، ممکن است در بعضی موارد انگیزه‌ای برای بروز خشونت خانگی فراهم کنند (عباسی و بوعدار، ۱۳۹۹). این نیروهای فرهنگی عمیقاً ریشه‌دار، به افراد و ساختارها فشار می‌آورند تا

بر اساس انتظارات جنسیتی مشخصی که اغلب زمینه‌ساز تعادل نیروی مخدوش میان افراد در یک خانواده است عمل نمایند (سو و همکاران، ۲۰۲۲). در جوامعی که مردان اغلب به عنوان حاکم بر خانواده و نگهدارنده‌های اقتصادی دیده می‌شوند، بر عهده‌ی آنان است که خانواده را از نظر مالی تأمین کنند و در مقابل، زنان نقش مراقبت و پرورش کودکان را بر عهده گیرند. هنگامی که این انتظارات به دلیل شکست‌های اقتصادی یا تغییرات جامعه‌شناختی بی‌پاسخ می‌مانند، استرس‌ها و تنش‌های روانی ممکن است افزایش یابند و گاهی به خشونت خانوادگی ختم شوند (کاسیدی و همکاران، ۲۰۱۷). برای مقابله با این چالش‌ها، رویکردها و راهکارهای متنوعی نیاز است. از جمله می‌توان به اصلاحات آموزشی اشاره کرد که به ایجاد دیدگاه‌های به‌روزتر و منعطف‌تر جنسیتی کمک می‌کند. آموزش‌های جنسیتی باید از دوره‌ی کودکی شروع شود، جایی که کودکان یاد می‌گیرند که همه افراد، صرف‌نظر از جنسیت، از توانایی‌های منحصر به فردی برخوردارند و می‌توانند به زمینه‌های مختلف علاقمند باشند و در آن‌ها فعالیت نمایند (زلوین و همکاران، ۲۰۲۰؛ مظفری‌اناری و همکاران، ۱۴۰۱). باید برنامه‌های آموزشی برای والدین طراحی شود که اهمیت رابطه‌های مبتنی بر احترام و مشارکت همه اعضای خانواده را مورد تأکید قرار دهد. این کلاس‌ها می‌توانند والدین را با اصول تربیت فرزندان در یک محیط عاری از تبعیض آشنا کنند و به آن‌ها کمک کنند تا از نقش‌های جنسیتی کلیشه‌ای فاصله بگیرند (داردیس و همکاران، ۲۰۲۱). از سوی دیگر، رویکردهایی که به تقویت حمایت‌های اجتماعی می‌پردازند، باید تقویت شوند تا افراد و خانواده‌ها در دوران‌های سخت اقتصادی توانایی بهتری برای کنار آمدن با استرس‌ها و چالش‌ها داشته باشند. این حمایت‌ها می‌توانند شامل برنامه‌های کمک مالی، مشاوره‌های شغلی و حمایت از والدین تنها باشند تا فشار ناشی از نقش‌های جنسیتی سنتی کاسته شود. همچنین، تقویت چارچوب‌های قانونی نقش مهمی دارد، زیرا باید از قربانیان خشونت خانگی حمایت به عمل آورد و از طریق سیستم‌های قضایی و مجازاتی، سوءاستفاده‌کنندگان را پاسخگو کرد (کاسیدی و همکاران، ۲۰۱۷). البته تنها وضع قوانین کافی نیست؛ باید تلاش‌های گسترده‌ای برای رفع ناآگاهی از حقوق فردی و شیوه‌های گزارش دادن وقایع خشونت انجام پذیرفته و مکانیسم‌های حمایتی قانونی به‌طور مؤثر اجرایی شوند. این رویکردها می‌توانند کمک کنند تا تغییرات در ساختارهای جنسیتی و نحوه

توزیع قدرت در خانواده‌ها به وجود آید. با ایجاد برابری بیشتر و روابطی که بر پایه احترام متقابل و تعامل مثبت شکل گرفته‌اند، قدم‌های مؤثر و عملی در جهت کاهش جرائم خانوادگی بر خواهیم داشت. این تغییرات همچنین می‌توانند به ارتقای سلامت روانی و شادکامی اجتماعی کمک کرده و زمینه را برای دورانی فارغ از خشونت و سوءاستفاده فراهم سازند (سو و همکاران، ۲۰۲۲).

در مطالعه حاضر با محدودیت‌هایی روبه‌رو بود که چشم‌انداز مطالعه را محدود می‌سازند. ابتدا، در نظر داشته باشیم که داده‌های موجود اغلب از نوع کیفی هستند و کمبود داده‌های کمی و تجربی از محدودیت‌های عمده‌ی این پژوهش به شمار می‌روند. علاوه بر این، تفاوت‌های فرهنگی و منطقه‌ای بسیار گسترده‌ای وجود دارند که می‌توانند بر تعاریف و انتظارات از نقش‌های جنسیتی تأثیر بگذارند و این مطالعه قادر به پوشش کامل این تنوع گسترده نیست. همچنین، با توجه به ماهیت نظری این تحقیق، ممکن است همه جوانب پیچیده و چندبعدی تجربیات انسانی و تعاملات درون خانواده‌ها را در بر نگرفته باشد. برای گسترش چشم‌انداز و عمق مطالعات آینده، پیشنهادات پژوهشی متعددی را می‌توان ارائه داد. به‌طور مثال، انجام مطالعات کمی با استفاده از نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تری از جوامع می‌تواند در تصویرسازی دقیق‌تری از تأثیر نگرش‌های جنسیتی بر رفتارهای خانوادگی مؤثر واقع شود. تحقیقات میدانی و مطالعات موردی نیز می‌توانند درک بهتری از تجربیات شخصی و پیچیدگی‌های درگیر در خشونت‌های خانوادگی فراهم کنند. از سوی دیگر، مطالعات مقایسه‌ای که ساختارهای جنسیتی و قدرت را در فرهنگ‌های گوناگون مورد بررسی قرار می‌دهند، می‌توانند به شناسایی عوامل مشترک و متفاوت که به خشونت خانگی منجر می‌شوند کمک نمایند. علاوه بر این، پژوهش‌هایی که به ارزیابی تغییرات قانونی و سیاست‌های مداخله‌ای می‌پردازند، می‌توانند شواهدی درباره اثربخشی این رویکردها در جلوگیری یا کاهش خشونت‌های خانوادگی ارائه دهند. در نهایت، تحقیق بر روی کارآمدی برنامه‌های آموزشی

جنسیتی و حمایت‌های اجتماعی در ارتقاء روابط خانوادگی سالم می‌تواند داده‌های مهمی در اختیار سیاست‌گذاران، آموزش‌دهندگان و دیگر طرف‌های ذی‌ربط قرار دهد. با ارتقاء روش‌های تحقیق و انسجام یک نظام پژوهشی متکی بر شواهد، می‌توانیم به راهکارهای پایدارتر و مؤثرتری برای مقابله با مسائل اجتماعی چون خشونت خانوادگی دست یابیم. این اقدامات پژوهشی نه تنها به ما امکان می‌دهند که نظریات موجود را به چالش بکشیم و درک عمیق‌تری از زمینه‌های اجتماعی و روانشناختی خشونت خانگی کسب کنیم، بلکه الگوهای جدیدی برای اقدامات و سیاست‌گذاری‌های آتی نیز فراهم آوریم.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول در رشته حقوق خصوصی در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه گیلان است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت‌کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت‌کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب پایان‌نامه کارشناسی ارشد و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از پایان‌نامه کارشناسی ارشد جعفر نجفی ایلخچی و به راهنمایی سرکار خانم دکتر سودابه ارشادی منش استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از استاد راهنما که در تهیه این پژوهش کمک کرده‌اند تشکر می‌کنم.

منابع

بوعذار، رکسانا، و عباسی، عاطفه. (۱۳۹۹). جایگاه حقوقی و حدود صلاحیت قوه قضاییه در رسیدگی به جرائم خرد خانوادگی. *دانش حقوق عمومی*، (۲۷)۹، ۲۹-۴۸.

<https://sid.ir/paper/375664/fa>

مظفری اناری، مهدی، امینی زاده، محمد، و عارفی مسکونی، علی. (۱۴۰۱). آسیب شناسی کیفرگذاری موجود در جرائم خانوادگی موضوع کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵؛ از تبیین آسیب‌ها تا ارائه راهکارها. *تمدن حقوقی*، (۱۰)۵، ۳۱۵-۳۳۷.

<https://sid.ir/paper/1016754/fa>

سمنانی، صدیقه. (۱۳۸۵). *خشونت خانوادگی*. بهداد، (۳)۱.

<https://sid.ir/paper/463905/fa>

عباسی، عاطفه، و بوعذار، رکسانا. (۱۳۹۹). قضاودایی جرائم خانوادگی، از نظریه تا اجرا. *قعه و حقوق خانواده (ندای صادق)*، (۷۲)۲۵، ۴۹-۷۴.

<https://sid.ir/paper/525822/fa>

کاووسیان، جواد، و کدیور، پروین. (۱۳۸۴). نقش برخی عوامل خانوادگی در خودپنداره خانوادگی دانش‌آموزان دبیرستانی. *رفاه اجتماعی*، (۱۹)۵ (مسائل کودکان و نوجوانان ایران)، ۹۱-۱۱۱.

<https://sid.ir/paper/56980/fa>

References

- Abbasi, A., & Bouadhar, R. (2019). Decriminalization of family crimes, from theory to implementation. *Jurisprudence and family law (Nadai Sadegh)*, 25(72), 49-74. (Persian). <https://sid.ir/paper/525822/fa>
- Andrade, F. M. D., Machado, Í. E., Freitas, M. I. F., Souza, M. F. M., & Malta, D. C. (2023). Patterns of abuse of elderly people in Brazil: analysis of notifications. *Cadernos de saude publica*, 39(1), e00075722. <https://doi.org/10.1590/0102-311XEN075722>
- Bhandari, S., & Sabri, B. (2020). Patterns of abuse among South Asian women experiencing domestic violence in the United States. *International social work*, 63(1), 55-68. <https://doi.org/10.1177/0020872818767250>
- Bland, M., Weir, R., Adisa, O., Allen, K., Ferreira, J., & Maitra, D. R. (2022). Describing Patterns of Known Domestic Abuse among Different Ethnic Groups. *Frontiers in psychology*, 13, 917543. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.917543>
- Boadhar, R., & Abbasi, A. (2019). The legal position and jurisdictional limits of the judiciary in dealing with

petty family crimes. *Knowledge of Public Law*, 9(27), 29-48. (Persian).

<https://sid.ir/paper/375664/fa>

- Cassidy, T. A., Oyedele, N., Mickle, T. C., Guenther, S., & Budman, S. H. (2017). Patterns of abuse and routes of administration for immediate-release hydrocodone combination products. *Pharmacoepidemiology and drug safety*, 26(9), 1071-1082. <https://doi.org/10.1002/pds.4249>
- Costello, K., & Greenwald, B. D. (2022). Update on Domestic Violence and Traumatic Brain Injury: A Narrative Review. *Brain sciences*, 12(1), 122. <https://doi.org/10.3390/brainsci12010122>
- Dardis, C. M., Ahrens, C., Howard, R. L., & Mechanic, M. B. (2021). Patterns of Surveillance, Control, and Abuse among a Diverse Sample of Intimate Partner Abuse Survivors. *Violence against women*, 27(15-16), 2882-2909. <https://doi.org/10.1177/1077801220975497>
- de Souza Santos, D., Bittencourt, E. A., de Moraes Malinverni, A. C., Kisber, J. B., de França Vilaça, S., & Iwamura, E. S. M. (2022). Domestic violence against women during the Covid-19 pandemic: A scoping review. *Forensic Science International. Reports*, 5, 100276. <https://doi.org/10.1016/j.fsir.2022.100276>
- Evoy, K. E., Morrison, M. D., & Saklad, S. R. (2017). Abuse and Misuse of Pregabalin and Gabapentin. *Drugs*, 77(4), 403-426. <https://doi.org/10.1007/s40265-017-0700-x>
- Flannigan, K., Pei, J., Stewart, M., & Johnson, A. (2018). Fetal Alcohol Spectrum Disorder and the criminal justice system: A systematic literature review. *International journal of law and psychiatry*, 57, 42-52. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2017.12.008>
- Gokdemir, O., Cabrita, A. L., Pavlov, R., & Bhattacharya, S. (2022). Domestic Violence: Rehabilitation Programme for the Victim and Violent / Predator. *Social work in public health*, 37(5), 448-455. <https://doi.org/10.1080/19371918.2021.2019165>
- Gulati, G., & Kelly, B. D. (2020). Domestic violence against women and the COVID-19 pandemic: What is the role of psychiatry?. *International journal of law and psychiatry*, 71, 101594. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2020.101594>
- Hofman E. (2022). A useful science: Criminal interrogation and the turn to psychology in Germany around 1800. *Journal of the history of the behavioral sciences*, 58(3), 319-334. <https://doi.org/10.1002/jhbs.22193>

- Huecker, M. R., King, K. C., Jordan, G. A., & Smock, W. (2023). Domestic Violence. In *StatPearls*. StatPearls Publishing.
- Kavossian, J., & Kadivar, P. (2005). The role of some family factors in high school students' family self-concept. *Social Welfare*, 5(19 (Issues of Iranian children and adolescents)), 91-111. (Persian). <https://sid.ir/paper/56980/fa>
- Kois, L. E., & Chauhan, P. (2018). Criminal responsibility: Meta-analysis and study space. *Behavioral sciences & the law*, 36(3), 276-302. <https://doi.org/10.1002/bsl.2343>
- Kourti, A., Stavridou, A., Panagouli, E., Psaltopoulou, T., Spiliopoulou, C., Tsolia, M., Sergeantanis, T. N., & Tsitsika, A. (2023). Domestic Violence during the COVID-19 Pandemic: A Systematic Review. *Trauma, violence & abuse*, 24(2), 719-745. <https://doi.org/10.1177/15248380211038690>
- Moreira, D. N., & Pinto da Costa, M. (2021). Should domestic violence be or not a public crime?. *Journal of public health (Oxford, England)*, 43(4), 833-838. <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdaa154>
- Mozafari Anari, M., Aminizadeh, M., & Arefi, A. (2022). The pathology of criminalization in family crimes, the subject of the fifth book of the Islamic Penal Code (Punishments) approved in 1375; From explaining the damage to providing solutions. *Legal Civilization*, 5(10), 315-337. (Persian). <https://sid.ir/paper/1016754/fa>
- Mshweshwe L. (2020). Understanding domestic violence: masculinity, culture, traditions. *Heliyon*, 6(10), e05334. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05334>
- Semnani, Siddiq. (2006). family violence *Behdad*, 1(3), (Persian). <https://sid.ir/paper/463905/fa>
- Su, Z., McDonnell, D., Cheshmehzangi, A., Ahmad, J., Chen, H., Šegalo, S., & Cai, Y. (2022). What "Family Affair?" Domestic Violence Awareness in China. *Frontiers in public health*, 10, 795841. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.795841>
- Tharp, A. M., Hobron, K., & Wright, T. (2019). Gabapentin-related Deaths: Patterns of Abuse and Postmortem Levels. *Journal of forensic sciences*, 64(4), 1105-1111. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.14021>
- Vora, M., Malathesh, B. C., Das, S., & Chatterjee, S. S. (2020). COVID-19 and domestic violence against women. *Asian journal of psychiatry*, 53, 102227. <https://doi.org/10.1016/j.ajp.2020.102227>
- Zelviene, P., Daniunaite, I., Hafstad, G. S., Thoresen, S., Truskauskaitė-Kuneviciene, I., & Kazlauskas, E. (2020). Patterns of abuse and effects on psychosocial functioning in Lithuanian adolescents: A latent class analysis approach. *Child abuse & neglect*, 108, 104684. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104684>